

Заштита од штетног дејства вода у Републици Србији, 2010. – Претходни резултати –

Саопштење садржи податке из области заштите од поплава и уређење река, одводњавања земљишта, заштите земљишта од ерозије и уређење бујица. Приказани су претходни подаци о површинама и објектима поплавленим спољним и унутрашњим водама, површинама и објектима брањеним од поплава и одводњавању у Републици Србији у 2010. години.

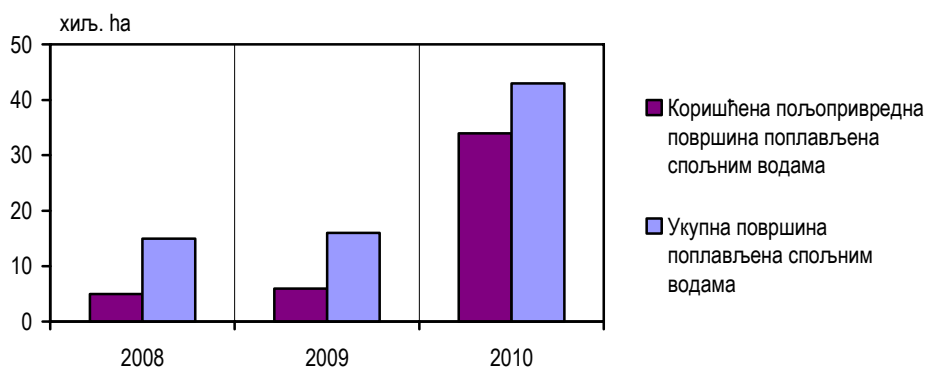
Укупно је спољним водама у 2010. години поплавлено 42 942 ха површине, од тога 79,8% чини коришћено пољопривредно земљиште.

Укупна површина брањена од поплава у 2010. години мања је за 2% у односу на референтни период 2009. године. Коришћене пољопривредне површине чине 90% од укупне брањене површине, што је у односу на 2009. годину мање за 5,7%.

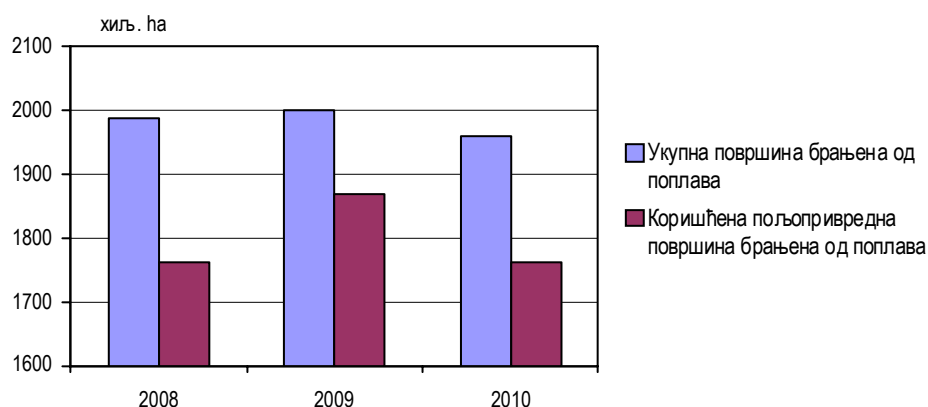
У 2010. години системом за одводњавање покривено је 4% више површине него у 2009. години, при чему је дужина канала за одводњавање 7,7% већа од референтних вредности у 2009. години. Површина еродираниог земљишта у 2010. години била је 2 623 km², што је 18% мање него у истом периоду прошле године.

Подаци се односе на Републику Србију и њена подручја. Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Графикон 1. Укупне површине и коришћене пољопривредне површине поплавлене спољним водама у Републици Србији, 2008–2010.

Графикон 2. Укупне површине и коришћене пољопривредне површине
брањене од поплава у Републици Србији, 2008–2010.

1. Заштита од штетног дејства вода¹⁾, 2010.

	Република Србија				
	укупно	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије
Површина и објекти поплавлени спољним водама					
Укупна површина, ha	42 942	350	13 261	23 890	5 441
Коришћена пољопривредна површина, ha	34 302	230	10 201	19 192	4 679
Насеља, број	292	10	12	124	146
Зграде, број	4 726	180	83	3 306	1 157
Индустријски објекти, број	126	-	4	97	25
Остали привредни објекти, број	2 025	-	3	1 248	774
Железничке пруге, km	44	-	5	6	33
Путеви, km	622	1	15	380	226
Површине и објекти брањени од поплава					
Укупна површина брањена од поплава, ha	1 959 412	60 274	761 879	216 727	920 532
Коришћена пољопривредна површина, ha	1 763 506	51 694	624 000	168 502	919 310
Насеља, број	657	21	171	165	300
Индустријски објекти, број	498	21	126	173	178
Остали привредни објекти, број	5 716	143	288	4 535	750
Железничке пруге, km	862	52	280	116	414
Путеви, km	4 810	100	751	2 703	1 256
Укупна дужина насипа, km	3 299	471	1 229	514	1 085
Површина и објекти поплавлени унутрашњим водама					
Укупна површина, ha	74 334	-	57 512	12 786	4 036
Коришћена пољопривредна површина, ha	64 492	-	50 380	10 904	3 208
Насеља, број	156	16	29	36	75
Зграде, број	2 412	220	603	537	1 052
Индустријски објекти, број	45	4	18	19	4
Остали привредни објекти, број	688	-	105	464	119
Железничке пруге, km	6	-	5	1	-
Путеви, km	141	-	15	70	56
Одводњавање					
Укупна површина обухваћена системом за одводњавање, ha	2 333 037	333 330	1 713 496	211 708	74 503
Коришћена пољопривредна површина, ha	1 971 410	253 366	1 488 187	165 541	64 316
Укупна одводњавана површина, ha	1 953 722	208 377	1 517 294	182 707	45 344
Коришћена пољопривредна површина, ha	1 673 447	179 119	1 308 756	140 395	45 177
Црпне станице, број	231	24	153	13	41
Ерозија земљишта					
Земљиште нападнуто ерозијом, km ²	2 623	1 446	36	498	643
Смирено земљиште, km ²	316	10	-	184	122

¹⁾ Претходни подаци

2. Поплаве и заштита од штетног дејства вода, 2008–2010.

Република Србија

	2008	2009	2010 ¹⁾
Површине и објекти поплавлени спољним водама			
Укупно, хиљ. ha	16	16	43
Коришћена пољопривредна површина, хиљ. ha	6	6	34
Број насеља	21	32	292
Број индустријских објеката	6	176	126
Железничке пруге, km	12	12	44
Путеви, km	68	56	622
Површине и објекти брањени од поплава			
Укупна површина брањена од поплава, хиљ. ha	1 987	1 999	1 959
Коришћена пољопривредна површина, хиљ. ha	1 763	1 869	1 763
Број насеља	558	563	657
Број индустријских објеката	450	442	498
Железничке пруге, km	989	983	862
Путеви, km	2 906	2 558	4 810
Дужина насипа, km	3 287	3 032	3 299
Одводњавање			
Одводњаване површине, хиљ. ha	2 236	1 917	1 954
Канали за одводњавање, km	5 766	5 093	5 488
Број црпних станица	220	226	231
Ерозија земљишта			
Еродирано земљиште, km ²	1 221	3 201	2 623
Смирено земљиште, km ²	36	505	316

¹⁾ Претходни подаци

Методолошка објашњења

Подаци о заштити од штетног дејства вода добијају се редовним извештајима пословних субјеката који се баве управљањем водним ресурсима, заштитом од штетног дејства вода и изградњом хидрографевинских објеката, тј. чија је делатност, према Класификацији делатности (2010), дефинисана у следећим секторима: Грађевинарство (области 42 – Изградња осталих грађевина, и 43 – Специјализовани грађевински радови) и Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (област 71 – Архитектонске и инжењерске делатности).

Извештаји статистичког истраживања из области заштите од поплава су се од 1993. до 2008. године прикупљали једном у три године, али због климатских промена, непредвидиве периодике појава поплава, као и захтева корисника, од 2009. године истраживање се спроводи у годишњој периодици.

Истраживање са географског аспекта покрива пословне субјекте који своју производну делатност обављају на целокупној територији Републике Србије.

Метод прикупљања података је извештајни, тј. извештајна јединица попуњава упитник на основу документације и евиденције којом располаже. У случају да за неке податке не постоји одговарајућа документација и евиденција, стручно лице обавља процену на основу познавања мера заштите од поплава, опремљености, стања објеката. Попуњени упитник извештајна јединица доставља надлежном статистичком органу чије се седиште налази на њеној територији.

Поплавом од дејства спољних вода сматра се (повремено) стихијско плављење терена (долине већих водотока) услед изливања великих вода из природних и вештачких водотока, преливања воде преко одбрамбених насипа и брана или пробоја насипа, односно рушења брана и других заштитних хидрографевинских објеката, укључујући и поплаве које настају при стварању ледених баријера на водотоцима.

Поплавом од дејства унутрашњих вода сматра се плављење терена (низијска подручја) од сувишних површинских вода и високих подземних вода услед ненормалне хидролошке ситуације, као и од спорог одводњавања тих вода (неизграђеност и недовољан капацитет одводне мреже).

Одводњавану површину чине укупне површине одводњаване у току године, без обзира на број извршених одводњавања.

Код одбране од поплава исказане су површине и објекти који се одбрамбеним насипима, системима и уређајима за одводњавање штите од штетног дејства спољних, унутрашњих (подземних) и бујичних вода.

Еродирано земљиште је земљиште са ког је разорним дејством воде или ветра искидан или потпуно однет плодни слој земљишта и вегетације, тако да је његово коришћење у биљној производњи осетно смањено или потпуно онемогућено.

Смирено земљиште је оно на коме више нема спирања, одроњавања и ношења новог наносног материјала.

Детаљнији приказ методологија по областима може се наћи на веб-страни РЗС-а: <http://webzrs.stat.gov.rs/WebSite/userFiles/file/Zivotna%20sredina/SMET8/SMET011030C.pdf>.